

Relevante passages uit verschillende Europese verkiezingsprogramma's

In onderstaand overzicht zijn alleen de partijen meegenomen die volgens de peilingen kans hebben op minstens één zetel in het Europees Parlement. Wij raden u aan om ook zelf de verkiezingsprogramma's door te nemen, de berichtgeving over de verkiezingen in de media te volgen (debatten, kranten, etc) en online stemwijzers te consulteren.

1. PVV (Partij voor de Vrijheid), onderdeel van de fractie Identiteit en Democratie ID

De PVV heeft een beknopt programma. Zij stellen voor om het klimaat- en energiebeleid op de schop te nemen, een verandering van klimaathysterie naar klimaatrealisme. Een selectie uit het programma: "Als het klimaat verandert, dan passen we ons aan. We verhogen onze dijken. Geven ruimte aan de rivier. Natuur- en stikstofbeleid mag er niet toe leiden dat:

- hele beroepsgroepen het faillissement in worden gedrukt
- de woningbouw wordt platgelegd.
- de energierekening van huishoudens onbetaalbaar wordt.

Wij willen beleid op basis van gezond verstand, zodat onze boeren kunnen boeren en vissers kunnen vissen. Of je vlees eet, het vliegtuig pakt of een brandstofauto rijdt, dat bepalen we zelf wel. Niet Brussel." De PVV stelt niet voor hoe zij dit gaan aanpakken.

<https://www.pvv.nl/nieuws/geert-wilders/11194-pvv-verkiezingsprogramma-ep-2024.html>

2. Groen Links + Partij van de Arbeid (PvdA), onderdeel van respectievelijk De Groenen/Vrije Europese Alliantie, de sociaaldemocraten-fractie S&D

Deze partijen zullen met een gedeelde lijst meedoen aan de EP-verkiezingen, en hebben een uitgebreid programma. Beide partijen vinden dat het Europees landbouwbeleid oneerlijk is en op de schop moet : '80% van de huidige inkomstensteun gaat naar de 20% grootste agrobédrijven, in plaats van naar lokale boeren die de steun hard nodig hebben. Dat is onacceptabel. Wij maken Europa de bondgenoot van boeren en consumenten door goed voedsel tegen een eerlijke prijs voor iedereen bereikbaar te maken. Wij staan pal achter boeren die de omslag willen maken naar natuurinclusieve kringlooplandbouw, zonder schadelijke chemie en geïmporteerd krachtvoer.'

Uitvoeren Natuurherstelwet

Verder stellen deze partijen: 'Wij herstellen de natuur in Europa en breiden haar uit. Daarom verbinden we natuurgebieden met elkaar en vergroten we de overlevingskans van bedreigde soorten. Door niet tégen maar mét de natuur te boeren, brengen we insecten, vogels en bodemleven terug. We zorgen voor een kleinere veestapel en een verschuiving van dierlijke naar plantaardige eiwitten op ons bord. In 2030 beslaan beschermde natuurgebieden 30% van het land- en zeeoppervlak. Ook steden vergroenen we. Zo geven we uitvoering aan het internationale akkoord over de bescherming van biodiversiteit uit 2022, waarvan de EU voortrekker is.' De partijen willen de Europese Natuurherstelwet uitvoeren; uiterlijk in 2050 moeten alle ecosystemen in goede staat zijn. Ook moeten er meer natuurgebieden komen: 'wij verbinden

natuurgebieden met elkaar. In 2030 beslaan beschermde natuurgebieden 30% van het land- en zeeoppervlak in de EU, zoals afgesproken binnen de Verenigde Naties.'

Rechten voor de natuur

Over milieucriminaliteit zeggen de partijen het volgende: grootschalige beschadiging, vernietiging of verlies van natuur en ecosystemen wordt strafbaar. We kennen in Europees verband rechten toe aan de natuur. We organiseren een Europees burgerberaad die een manier moet bedenken waarop dit vorm moet krijgen.

Leefbaarheid

'Het is belangrijk dat de landbouwtransitie in krimpgebieden gepaard gaat met investeringen in de leefbaarheid door gebruik te maken van de juiste Europese cohesiefondsen. Zo blijft het leven op het platteland aantrekkelijk voor komende generaties. De EU ondersteunt de voorzieningen op het platteland zoals onderwijs, openbaar vervoer, zorg, huisvesting, kunst en cultuur en sport om de ongelijkheid ten opzichte van drukker bevolkte gebieden te compenseren.'

Vuurwapens

'Vuurwapens. Het bezit van automatische en semi-automatische vuurwapens moet volledig worden verboden in de EU.'

<https://groenlinkspvda.nl/wp-content/uploads/2024/05/vkep2024definitief.pdf>

3. VVD, onderdeel van liberalen fractie RENEW

Dee innovatiekracht van de landbouw en visserij zal volgens de liberale fractie leidend zijn voor de veranderingen die de landbouw de komende decennia mee zal maken. Die veranderingen zijn noodzakelijk om bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden te beschermen. De fractie erkent dat boeren en andere ondernemingen die actief zijn in de voedselketen, behoefte hebben aan langetermijnbeleid en -perspectief. In het belang van een schone leefomgeving worden bestaande afspraken rondom doelen op water, bodem en natuur gerespecteerd en behaald, maar wel op de manier die de lidstaten en haar boeren het beste past, maar wel met waarborgen voor toekomstige generaties.

Verbetering dierenwelzijnsnormen

Nederland loopt voorop in de ontwikkelingen op het gebied van een dierenwelzijn. Dit vraagt de VVD ook van andere lidstaten. We willen een verbod op de productie en import van bont. We willen dierhouderij uitsluitend gericht op productie van bont tegengaan. Om het gelijke speelveld binnen de Europese Unie te verhogen, zetten we bij de herziening van regelgeving op het gebied dierenwelzijn in op EU-brede verbetering van dierenwelzijnsnormen. Er komt een verbod op kooihuisvesting in de veehouderij. We willen het houden van dieren in kooien tegengaan als dit niet gunstig is voor het dierenwelzijn. Bij een verhoging van de dierenwelzijnsnormen moet er wel rekening worden gehouden met het verdienvermogen van de boer en de tijd die het doen van investeringen vraagt.

Vaccinatie in de veehouderij

Vaccinatie is belangrijk om de kwetsbaarheid voor dierziekten, zoals vogelgriep en blauwtong, te verkleinen. Tevens beperkt vaccinatie het risico op de ontwikkeling van zoönose en de pandemische gevolgen hiervan. Vaccinatie is belangrijk om de kwetsbaarheid voor dierziekten, zoals vogelgriep, (Afrikaanse) varkenspest en blauwtong, te verkleinen, zoals het ook benoembaar is in de ontwikkeling van zoönose en de pandemische gevolgen hiervan. Daarom maakt de VVD werk van grootschalige vaccinatie in de Europese veehouderij.

Robuuster natuurareaal

De verplichtingen rondom Natura 2000-gebieden zijn onvoldoende toegespitst op de dynamiek van de natuur, zo stelt de VVD. We maken het in Brussel bespreekbaar om op termijn Natura 2000-gebieden anders in te delen en de Natura 2000-regels te herzien. Het uitgangspunt daarbij is geen kleiner, maar een robuuster natuurareaal. Natuur in Europa is zeer divers. Op basis van generieke doelstellingen wordt ruimte geboden aan lidstaten om invulling te geven aan maatregelen om populatiebeheer van beschermde soorten flexibel in te richten. Zo varen zowel flora en fauna er wel bij en kunnen andere doelen op het gebied van bijvoorbeeld klimaat of productie worden behaald. 'Natuurherstel wordt gebaseerd op een meetbare en goed gedefinieerde basiskwaliteit. Jagers spelen een belangrijke rol bij faunabeheer. (...) De beschermde status van invasieve soorten kan door lidstaten worden opgeheven als daar aanleiding voor is. Een voorbeeld hiervan zien we bij rivierkreeften. We spannen ons in voor een Europese positieflijst naar Nederlands voorbeeld voor zoogdieren, en ook voor amfibieën, reptielen, vissen en vogels.'

<https://www.vvd.nl/sterk-europa-veilig-nederland/>

4. D66, onderdeel van liberalen fractie RENEW

Een gezonde natuur en een schone leefomgeving zijn fundamenteel voor ons bestaan. Als mensen zijn wij er direct van afhankelijk voor ons welzijn en onze welvaart. Voor het voedsel dat we eten, de lucht die we inademen, het water dat we drinken, de grondstoffen en hulpbronnen die we gebruiken en de ruimte waar we leven. Alleen wordt onze aarde ernstig bedreigd door de grote schade die de mensheid aanricht aan lucht, water, bodem en natuur.

Werken aan actief herstel

D66 stelt daarom: 'Het is niet genoeg om extra schade te voorkomen: we moeten ook werken aan actief herstel. De veerkracht van de natuur is enorm, maar dan moet het roer wel om. Want daar zitten ook enorme kansen. Voor elke euro die we investeren in natuur is er een rendement voor de economie. Natuurdiensten zoals bijvoorbeeld bestuiving van bijen voor voedselproductie, biobased materialen, toerisme en vrijetijdseconomie, de ontwikkeling van nieuwe medicijnen of energie.'

Alle ecosystemen herstellen

D66 wil dat in 2030 ten minste 30% van alle land- en zeegebieden zijn hersteld. In 2050 zullen alle ecosystemen in Europa in goede staat hersteld zijn. Hiertoe herzien we de Europese Habitat Richtlijn waardoor we Natura 2000 gebieden ook daadwerkelijk kunnen versterken. In de huidige Europese biodiversiteitsstrategie is de inzet dat er geen significante verslechtering mag plaatsvinden. Wat D66 betreft komt er een verbod op de verslechtering van natuur en de handhaving van natuurbescherming wordt versterkt, zowel op land als ter zee.

Grensoverschrijdende natuurparken

We introduceren grensoverschrijdende Europese Parken, zoals de nationale parken in de Verenigde Staten, die onder Europese coördinatie beschermd worden. Dit zodat er op een integrale en eenduidige wijze gewerkt kan worden aan beheer en bescherming van deze natuurparken. Deze gebieden, zoals bijvoorbeeld de Waddenzee, krijgen een eigen rechtspersoonlijkheid. Als zelfstandige entiteiten kunnen deze gebieden voor zichzelf opkomen in rechtszaken, de schade die hun is toegebracht verhalen op vervuilers en schadevergoedingen gebruiken voor eigen herstel.

Ecologische verbindingszones

D66 wil meer herbebossing in Europa en betere ecologische verbindingen tussen natuurgebieden. Ook willen we dat er aandacht is voor natuur buiten de Natura 2000-gebieden, zoals in stedelijke gebieden en agrarische zones. Dit versterkt en verbetert de volksgezondheid, voedselzekerheid en weerbaarheid bij klimaatverandering. Het kappen van bossen vindt voortaan uitsluitend plaats door middel van selectieve uitdunning, zogenoemd 'uitkapbeheer' in de vorm van een terugplantregeling binnen drie jaar van de kap. Voor iedere gekapte boom wordt een nieuwe boom teruggeplant, zoals in Nederland en Zweden.

Wolven zijn een verrijking

De wolf is een verrijking voor de Europese natuur, stelt D66. De partij zet zich in voor een wetenschappelijk onderbouwde beschermde status van de wolf en andere grote carnivoren in Europese regelgeving en de toepassing daarvan op landelijk en regionaal niveau. 'Het mogen geen speelballen worden van polariserende politiek. We blijven ondersteunen en handhaven. We staan voor vroegtijdige maatregelen, zoals wolf werende rasters en kuddebewakingshonden om vee te beschermen; ook voor hobbyhouders overal in Europa. Nederland maakt momenteel geen gebruik van Europese subsidies voor dit doel. De Europese Commissie zou meer hierop moeten aandringen, zodat dit niet uitsluitend uit provinciale middelen moet worden bekostigd. Boeren krijgen compensatie voor geleden schade. We investeren verder in goede voorlichting richting het publiek hoe je het beste kunt reageren als je een wolf tegenkomt. Zo kunnen wolf en mens goed samenleven.'

Leefbaarheid en verkoeling

Steeds meer landen nemen milieumisdaden op in hun nationale strafrecht. D66 pleit voor uniforme Europese regels zodat dit in heel de Unie gebeurt, op eenzelfde manier. D66 wil steden vergroenen. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en verkoeling in de steeds warmere zomers. Daarom moet in 2030 3% en in 2050 5% van het Europese stedelijk gebied uit natuur bestaan.

<https://d66.nl/europa/>

5. CDA, onderdeel van christendemocraten fractie Europese Volkspartij EVP

'In een rechtvaardige en duurzame economie vinden we de balans tussen landbouw en natuur', zo stelt het CDA. Er is een lange termijnvisie nodig om waardevolle natuur langjarig te beschermen. Dit gebeurt op pragmatische wijze, waarbij de inwoners van Nederland kunnen blijven wonen en werken in en rond deze natuur. Bestaande Europese wetgeving wordt tegen het licht gehouden en er wordt bijgestuurd op basis van gemeten resultaten, niet vanwege

rekensommen in modellen. Ook komen er niet langer extra strenge Nederlandse regels (Nederlandse koppen) op de Europese natuurwetgeving.'

Herijken Natura-2000 gebieden

'Niet overal komen natuurgebieden goed tot hun recht. Klimaatverandering, maar ook de noodzaak om hoogwaardige productiegronden goed te kunnen benutten, leiden tot de behoefte het aantal en de omvang van Natura-2000 gebieden te herijken. Daarnaast moet de strakke invulling van de combinatie van soorten- en gebiedsbescherming van Natura-2000 gebieden heroverwogen worden, zodat economische ontwikkeling in Nederland mogelijk blijft. Er wordt gestreefd naar robuuste natuurgebieden op Europees niveau.'

Maatwerk in EU-wetgeving

Landbouw en natuur moeten opnieuw met elkaar in balans gebracht worden, stelt het CDA. 'De keuze om in de EU op een duurzame wijze voedsel te produceren, zorgt ervoor dat de voedselagenda langjarig betrokken wordt bij de natuur. Nederland komt met zijn hoge bevolkingsdichtheid en vele economische activiteiten al snel in de knel met (Europese) wetgeving op het gebied van bescherming van natuur, lucht, bodem en water. Daarom willen we dat Europese wetgeving meer maatwerk biedt en focus legt op de sociaaleconomische gevolgen van milieubeleid. Ten slotte moet (agrarisch) natuurbeheer lonen. Lidstaten worden zelf in staat gesteld om desgewenst lokale en regionale initiatieven om biodiversiteit te versterken te ondersteunen. Het subsidiariteitsprincipe is leidend. Lidstaten gaan zelf over hun natuurbescherming, om Europees overeengekomen doelen te realiseren.'

'Dichtgeregeld'

Het CDA legt verder in haar programma uit: 'Nederland kent prachtige diverse landschappen, variërend van cultuur tot natuur en vele mengvormen daarvan. De laatste jaren blijkt dat de bescherming van Europese natuur en biodiversiteit dusdanig is dichtgeregeld dat er niet pragmatisch beschermd kan worden. Dit moet en kan anders, juist om het verlies aan biodiversiteit en ecosystemen een halt toe te roepen. Gezonde bodem, water en biodiversiteit vormen de kaders hiervoor. De huidige Nederlandse invulling van de gestelde Europese kaders voor natuurbescherming zorgt voor forse verjuridisering en beperking van economische ontwikkelingen. In Nederland wonen, werken en recreëren we met veel mensen bij elkaar. De bijbehorende vervoersbewegingen en economische activiteiten veroorzaken een toename van stikstof in de zogenoemde deken, maar ook op sommige plaatsen stikstofdepositie in (kwetsbare) natuurgebieden. Dit levert een onhoudbare situatie op.'

Hoe gaan we dat doen?

Het CDA vat haar actiepuntenlijst als volgt samen:

- Het aantal Natura-2000 gebieden wordt heroverwogen, waarbij niet wordt ingezet op minder natuur, maar op een bescherming van robuustere natuur.
- Leefgebieden worden beschermd, Nederland legt zich niet langer vast op soorten.
- Inwoners van het platteland, onder wie boeren, worden betrokken bij en beloond voor natuur- en landschapsbeheer.
- We beschermen landbouwgrond. Lidstaten kunnen niet verplicht worden hoogwaardige landbouwgrond in te zetten voor nieuwe natuur.
- De beschermingsstatus van grote roofdieren wordt aangepast, waardoor bijvoorbeeld de wolf actief kan worden beheerd.

- Net zoals andere ontvangers van (Europese) subsidies, moeten terrein beherende organisaties (TBO's) rapporteren over de doelmatigheid van de besteding van verstrekte gelden en het behalen van de gestelde doelen.

<https://www.cda.nl/een-fatsoenlijk-europa>

6. NSC (na de verkiezingen wordt bekend bij welke fractie zij zich aansluiten)

Natuur, water, bodem en stikstof: Het NSC stelt als voorwaarde om in te stemmen met het Meerjarig Financieel Kader (begroting) van de EU dat de Natura 2000 moet worden herzien. Dit heeft volgens NSC onder meer geleid tot onverteerbare stikstofdiscussies in Nederland. Er moet een mogelijkheid komen om na een evaluatie Natura 2000-gebieden hun status te ontnemen en 'snippernatuur' te verminderen. Hagen en andere ecologische verrijkingen van het cultuurlandschap dienen daarentegen mee te tellen voor de te subsidiëren oppervlakte.

Gedeeltelijke steun Natuurherstelwet

De natuur is veranderlijk en er zijn ook natuurlijke fluctuaties. Hier moet meer rekening mee worden gehouden. Initiatiefnemers van projecten moeten in afdoende mate aantonen dat hun projecten geen impact hebben op de achteruitgang van natuur (in plaats van de huidige praktijk waarin dit 'zeker gesteld' moet worden). Het voorstel van de Europese Natuurherstelwet streeft naar een gezonde planten- en dierenwereld. Dat doel onderstrepen wij. De normen, het tijdpad en het toezicht op handhaving van de Natuurherstelwet steunen wij niet. De wet zet onze landbouw, industrie, woningbouw en de energietransitie onder grote druk. Zeker in het dichtbevolkte Nederland. De eisen van de Natuurherstelwet kunnen in ons land de economische en sociale basis ernstig aantasten. Het kabinet mag onder geen beding akkoord gaan met het voorstel en moet een blokkade in de Europese Raad steunen, zolang het nationale parlement (de Tweede Kamer) bij de uitvoering niet aan de noodrem kan trekken. Bij de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader is dit een breekpunt.

Geen eindeloze juridische procedures

Het is volgens Nieuw Sociaal Contract de nationale overheid die de grondwettelijke plicht heeft om de opgelegde eisen van de EU te toetsen aan bestaanszekerheid, waaronder voedselzekerheid, duurzaamheid, volkshuisvesting en energiezekerheid (bouwen van kerncentrales, windmolens op zee en hernieuwbare bronnen). De regering en het parlement bepalen in die afweging in hoogste instantie – en niet de EU – hoe het hoofddoel van de Natuurherstelwet wordt gehaald. De wet mag bovendien geen grond vormen voor eindeloze juridische procedures die actie- en lobbygroepen kunnen opstarten tegen overheden en private projecten.

<https://europa.partijnieuwsociaalcontract.nl/>

7. BBB (na de verkiezingen wordt bekend bij welke fractie zij zich aansluiten)

De BBB heeft de voorgestelde Natuurherstelwet – waar zij zich tegen verzet - hoog op haar programma staan. De Europese Unie wil door ingrijpende maatregelen de biodiversiteit vergroten. Het gaat onder meer om het herstel van negentig procent van alle habitattypen in Nederland in 2050 die in slechte staat verkeren. 'Het gaat hier om alle natuur in Nederland (en

niet alleen om de habitattypen binnen de Natura 2000-gebieden). (...) BBB verzet zich daarom tegen de Natuurherstelwet die onder meer tot extensivering van hoogwaardige landbouwgronden leidt en geen recht doet aan de rijke 'cultuurnatuur' die Nederland rijk is.'

Uitvoerbaarheid en haalbaarheid

BBB benadrukt dat het maar goed is dat het voorstel dankzij een BBB-Kamermotie en afgenomen steun onder de regeringen van de lidstaten voorlopig in de ijskast ligt. Voor toekomstige Europese natuurwetgeving wil BBB maximale ruimte voor lidstaten bij de tenuitvoerlegging en regelmatige evaluatie op praktische uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Tot slot wil BBB dat de Europese Commissie actiever voorkomt dat landen Europese natuurwetgeving onjuist en afwijkend van andere Europese lidstaten toepassen voor andere, meer verborgen, nationale beleidsdoelstellingen en politieke visies.

Her-evaluatie Natura 2000-gebieden

Natuur past niet op een postzegel en BBB vindt dat er te veel kleine gebieden zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden. Dit leidt tot onnodige en kostbare beperkingen en zet onnodig veel druk op de naastliggende omgeving. Daarom roepen we op tot een her-evaluatie van de aangewezen gebieden, zodat we de natuur in Europa realistisch perspectief op herstel kunnen bieden. Soorten en habitats die ten tijde van de aanwijzing van een Natura 2000-gebied niet aantoonbaar aanwezig waren, dienen door de Europese Commissie in overleg met overheden te worden geschrapt uit de instandhoudingsdoelen. Daarnaast wil BBB dat de Habitatrichtlijn wordt herzien om beter rekening te houden met de sociaal-economische vereisten.

'Wolfvrije gebieden'

De BBB staat positief tegenover het verbeteren van de leefbaarheid van stedelijke gebieden door meer groen toe te passen. Over beschermde soorten zegt de partij: 'BBB vindt dat sommige beschermde soorten Europees beheerd moeten worden. Dit betreft onder meer soorten waarvan bekend is dat ze maatschappelijke problemen veroorzaken, zoals de wolf, verschillende soorten ganzen, de goudjakhals en de bever - vergelijkbaar met het nationale beheer dat BBB bepleit voor de vos, ganzen, zwarte en bruine rat, de das en de steenmarter. Zo is het beheer van de bever noodzakelijk vanwege de waterveiligheid. Daarnaast pleit BBB voor 'wolfvrije gebieden' in dichtbevolkte cultuurlandschappen waar weidegang en graasdieren dominant zijn, of waar schapen nodig zijn voor dijkveiligheid of natuurbeheer. BBB wil dat de beschermde status van de wolf in de Europese Unie wordt verlaagd en dat de Europese Commissie proactief beheer door afschot en verjaging in lidstaten mogelijk maakt.

Beheer ganzen en predatoren

Daarnaast wil BBB ruimte om het aantal ganzen te reduceren. Daarbij is niet alleen wildschade een overweging, maar ook de negatieve invloed op de (ecologische en chemische) waterkwaliteit door uitwerpselen van de dieren. BBB pleit daarom voor een wijziging van de regelgeving waaronder deze soorten op dit moment beschermd worden. Verder pleit BBB ervoor om structureel beheer van predatoren (zoals vos, steenmarter en zwarte kraai) mogelijk te maken in gebieden waar bodembroedende soorten beschermd worden. Beheer moet daarbij plaats kunnen vinden met de daarvoor meest geschikte jachtmiddelen en zonder administratieve rompslomp op lokaal niveau.

Rol jagers en sportvissers

Jacht en wildbeheer zijn onmisbaar voor de bescherming van de waardevolle natuur- en cultuurlandschappen in de Europese Unie. BBB staat pal voor de rol van jagers en sportvissers in het fauna- en agrarisch natuurbeheer binnen de unie vanwege hun potentieel om de biodiversiteit te verbeteren en inheemse soorten en habitats te behouden. Jagers en sportvissers ontplooiën op regionaal en lokaal niveau nu al vrijwillig vele natuurherstel- en natuurbeschermingsactiviteiten. BBB zal zich in het Europees Parlement dan ook verbinden aan het continueren van de interfractiewerkgroep Biodiversiteit, Jacht en Platteland, waarin leden uit meerdere fracties van het Europees Parlement actief samenwerken en van gedachten wisselen over de belangen van landgoederen, nationale parken, jagers, wildbeheerders, sportvissers en verbonden wetenschappers met betrekking tot Europees beleid.

Herziening lijst invasieve soorten

BBB vraagt om een herziening van de lijst met invasieve exoten. Deze moet niet op basis van een Europese benadering worden vastgesteld maar op basis van een regionale benadering. Zo kan rekening worden gehouden met klimaatzones om te beoordelen of een soort als invasief gekwalificeerd moet worden.

<https://boerburgerbeweging.nl/europese-verkiezingen/>

8. ChristenUnie, onderdeel van christendemocraten fractie Europese Volkspartij EVP

Er is volgens de CU nieuw rentmeesterschap nodig. Goed zorgen voor de aarde en verbonden leven met de schepping is een dagelijkse opdracht voor iedereen. Deze opdracht om goed te zorgen voor de aarde, verbindt ons met mensen wereldwijd. Of mensen buren van elkaar zijn, in een ander EU-land wonen of aan de andere kant van de aarde wonen, maar ook als het om toekomstige generaties gaat: met ons handelen hebben we impact op elkaars leven. Wij zijn hierdoor ook verantwoordelijk voor de gevolgen van ons handelen voor het leven van anderen.

Uitstoot te hoog

‘Huidige productie- en consumptiepatronen in met name de rijke westerse landen trekken een zware wissel op natuur en milieu. De uitstoot van vervuilende broeikasgassen en afvalstoffen is te hoog. De exploitatie van grondstoffen, bodems en bossen tasten de leefomstandigheden aan. De biodiversiteit neemt af en het klimaat verandert door de opwarming van de aarde en van het zeewater. Ook maakt ons productie- en consumptiepatroon ons afhankelijk van autocratische en autoritaire regimes. Dit moet anders. De ChristenUnie zet zich in voor nieuw rentmeesterschap, waarmee de economie bijdraagt aan meer houdbare manieren van produceren en consumeren – en daarmee aan het goede leven binnen de sociale en ecologische grenzen van onze aarde.’

Soortenbescherming internationaal aanpakken

‘Misbruik van dieren en verarming van de biodiversiteit (soortenrijkdom) zijn schrijnend. We hebben de verantwoordelijkheid het welzijn van dieren en de rijkdom van de natuur te beschermen. Ook is de mensheid in haar bestaan direct afhankelijk van de natuur. Helaas neemt de biodiversiteit in een alarmerend tempo af, waardoor veel natuurgebieden in Europa in slechte staat verkeren. Juist Europa heeft een belangrijke rol om te zorgen voor een sterke natuur. Dieren en planten houden zich niet aan grenzen. Waar het gaat om soortenbescherming, is een internationale aanpak essentieel.’

Einde 'illegale jacht'

De ChristenUnie steunt de doelen in deze strategie zoals het verlagen van het gebruik en risico van pesticiden met 50%, het versneld afbouwen van gevaarlijke bestrijdingsmiddelen (zoals neonicotinoïden) en het aanplanten van meer bomen in de EU. De ChristenUnie steunt maatregelen die lidstaten in staat stelt om, meer dan voorheen, in te zetten op de vergroening van stedelijke gebieden. 'Voor bedreigde soorten komt een gelijke bescherming binnen de gehele EU en wordt ingezet op ondersteuning van overwinteringsplekken. Ook komt er een einde aan de illegale jacht op trekvogels in landen als Malta, Italië en Frankrijk.'

Maak milieucriminaliteit strafbaar

'De EU zet zich samen met de lidstaten in om milieucriminaliteit in nationaal strafrecht op te nemen en ecocide (het ernstig beschadigen of vernietigen van een ecosysteem in zodanige mate dat het vreedzaam gebruik van dit gebied door de inwoners ernstig verminderd is of zal worden) op internationaal niveau op te nemen in het internationaal strafrecht door het als vijfde pijler toe te voegen aan het Statuut van Rome. Het DNSH-beginsel (in het Engels 'Do No Significant Harm') ziet erop toe dat investeringsprojecten of hervormingen geen aanzienlijke schade veroorzaken aan de Europese milieudoelstellingen, zoals het beschermen en herstellen van biodiversiteit en ecosystemen. Dit beginsel wordt het uitgangspunt bij financiering van projecten door de EU.'

<https://www.christenunie.nl/nl/blog/2024/01/26/ChristenUnie-presenteert-haar-verkiezingsprogramma-voor-de-Europese-Verkiezingen>

9. Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP), onderdeel van conservatieve fractie ECR

De SGP stelt onder meer:

- De groeiende wolvenpopulatie moet eenvoudiger beheerd kunnen worden. De beschermingsstatus van de wolf wordt zo snel mogelijk verlaagd en bestaande uitzonderingsmogelijkheden voor beheer worden beter benut.
- De Habitatrichtlijn wordt herzien voor een betere balans met meer ruimte voor sociaaleconomische afwegingen.
- De nieuwe Natuurherstelwet leidt tot een ongewenste stapeling van regelgeving.
- Lidstaten krijgen meer ruimte om nationale keuzes bij de implementatie van (natuur) wetgeving regelmatig te herzien als deze in de praktijk niet uitvoerbaar blijken.
- Voor vaccineren tegen dierziektes, zoals vogelgriep, komen er Europese en internationale afspraken, zodat er geen nadelige gevolgen zijn voor de handel.

<https://sgp.nl/verkiezingsprogramma>

10. Volt Nederland, onderdeel van De Groenen/Vrije Europese Alliantie

Volt doet specifieke voorstellen voor verbetering van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid, dierenwelzijn, regeneratieve landbouw en herstel van ecosystemen. Zie voor meer informatie het programma, pag. 131-151.

<https://voltnederland.org/standpunten/overzicht/verkiezingsprogramma>

Overige deelnemende partijen aan de Europese verkiezingen:

1. SP (Socialistische Partij)
2. Partij voor de Dieren
3. JA21
4. Forum voor Democratie
5. Belang Van Nederland (BVNL)
6. 50PLUS
7. Meer Directe Democratie
8. NL PLAN EU
9. vandeRegio
10. Piratenpartij - De Groenen